COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 22.6.2020
COM(2020) 242 final

2020/0119 (NLE)

Propunere de

DECIZIE DE PUNERE ÎN APLICARE A CONSILIULUI

de modificare a Deciziei de punere în aplicare (UE) 2017/784 de autorizare a Republicii Italiene pentru aplicarea unei măsuri speciale de derogare de la articolele 206 și 226 din Directiva 2006/112/CE privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată

EXPUNERE DE MOTIVE

În conformitate cu articolul 395 alineatul (1) din Directiva 2006/112/CE din 28 noiembrie 2006 privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată[1] („Directiva TVA”), Consiliul, hotărând în unanimitate la propunerea Comisiei, poate autoriza orice stat membru să introducă măsuri speciale de derogare de la dispozițiile directivei respective, în scopul simplificării procedurii de colectare a TVA-ului sau al prevenirii anumitor forme de evaziune fiscală sau de evitare a obligațiilor fiscale.

Prin scrisoarea înregistrată de Comisie la data de 4 decembrie 2019, Republica Italiană a solicitat autorizarea de a continua să aplice derogări de la articolele 206 și 226 din Directiva TVA în ceea ce privește cerințele de plată și facturare a TVA-ului pentru livrările de bunuri și prestările de servicii către autoritățile publice. Cererea respectivă implica o restrângere a domeniului de aplicare al măsurii derogatorii în vigoare, acordată prin decizia de punere în aplicare (UE) 2017/784 a Consiliului[2], care se aplica și livrărilor de bunuri și prestărilor de servicii către societăți controlate de autoritățile publice centrale și locale, precum și unei liste de societăți cotate la bursă.

Cu toate acestea, prin scrisoarea înregistrată de Comisie la 27 martie 2020, Italia și-a modificat cererea, solicitând ca domeniul de aplicare al autorizației să rămână identic cu cel aprobat prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2017/784 a Consiliului și, prin urmare, cerând aplicarea derogării de la articolele 206 și 226 din Directiva TVA pentru livrările de bunuri și prestările de servicii către autoritățile publice, către societățile controlate de autoritățile publice centrale și locale și către un număr de societăți cotate la bursă. În conformitate cu articolul 395 alineatul (2) din Directiva TVA, Comisia a informat celelalte state membre, prin scrisoarea din 5 mai 2020, cu privire la cererea înaintată de Republica Italiană. Prin scrisoarea din 6 mai 2020, Comisia a comunicat Republicii Italiene faptul că deține toate informațiile necesare pentru a analiza cererea.

1. CONTEXTUL PROPUNERII

• Motivele și obiectivele propunerii

Ca urmare a introducerii unui sistem de verificări statistice, Italia a descoperit fraude considerabile în materie de TVA în legătură cu livrările de bunuri și prestările de servicii către autoritățile publice. Pentru a pune capăt acestor practici, Italia a solicitat în 2014 ca, pentru prestațiile către autoritățile publice, TVA-ul datorat să nu mai fie plătit furnizorului, ci într-un cont bancar blocat separat al autorităților fiscale. Acest mecanism este considerat în mod curent ca fiind un tip de „plată defalcată”, deoarece plata care este de obicei transferată în totalitate de către client furnizorului (contravaloarea bunurilor sau serviciilor plus TVA) este împărțită în: (i) pe de o parte, contravaloarea care este plătită furnizorului bunurilor sau serviciilor și, pe de altă parte, (ii) TVA-ul datorat care este plătit într-un cont bancar blocat al administrației fiscale.

Derogarea a fost autorizată până la 31 decembrie 2017 prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2015/1401 a Consiliului[3]. Prin respectiva decizie, Italia a fost autorizată să aplice o derogare de la articolul 206 din Directiva TVA în ceea ce privește plata TVA și de la articolul 226 din Directiva TVA în ceea ce privește normele privind facturarea.

---

1 JO L 347, 11.12.2006, p. 1.
2 JO L 118, 6.5.2017, p. 17.
3 JO L 217, 18.8.2015, p. 7–8.

Derogarea a fost solicitată de Italia pentru o perioadă limitată care să îi permită să organizeze și să pună în aplicare măsuri de control adecvate și să beneficieze din plin de datele disponibile prin facturarea electronică. Punerea în aplicare a obligației de facturare electronică pentru prestațiile către autoritățile publice, care permite controlul în timp real al tranzacțiilor individuale și al valorii exacte a TVA-ului pe care autoritățile publice trebuie să îl plătească pentru achizițiile lor, ar trebui să permită Italiei să auditeze sectorul în cauză pe baza tehnicilor convenționale de control, fără a fi necesară derogarea de la Directiva TVA pentru a aplica măsura privind plata defalcată.

În conformitate cu informațiile prezentate de Italia, introducerea facturării electronice pentru prestațiile către autoritățile publice a furnizat autorităților fiscale informații considerabile privind fluxul de facturi, ceea ce permite controlul operațiunilor și al valorii corespunzătoare a TVA-ului. Cu toate acestea, un alt element al sistemului de control efectiv - obligația de a comunica autorităților fiscale date privind toate facturile emise și primite - a fost introdus doar începând cu 1 ianuarie 2017. A fost nevoie de mai mult timp pentru ca măsura să fie eficace și să poată determina contribuabilii să își îmbunătățească respectarea obligațiilor fiscale. În consecință, Italia a solicitat prelungirea derogării de la articolele 206 și 226 din Directiva TVA privind prestațiile către autoritățile publice.

În plus, Italia a descoperit evaziune fiscală în sectorul prestațiilor către societățile controlate de autoritățile publice și către un grup restrâns de 40 de societăți care sunt cotate la bursă. În vederea combaterii acestui tip de evaziune fiscală și pentru a elimina pierderile de TVA pentru veniturile publice, Italia a solicitat extinderea domeniului de aplicare al derogării de la articolele 206 și 226 din Directiva TVA la livrările de bunuri și prestările de servicii către entitățile menționate mai sus, care erau considerate de Italia la fel de fiabile ca și autoritățile publice. Aceste entități sunt societăți controlate de autoritățile publice centrale și locale și o serie de aproximativ 40 de societăți comerciale cotate la bursă, reprezentând un total de aproximativ 2 400 de societăți. Italia se aștepta ca extinderea măsurii privind plata defalcată la aceste societăți să combată evaziunea fiscală sub forma neplătirii TVA de către furnizori către entitățile în cauză și, în consecință, să ducă la creșterea veniturilor din TVA.

Extinderea domeniului de aplicare al derogării a fost autorizată prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2017/784 a Consiliului până la 30 iunie 2020.

În octombrie 2018, Italia a prezentat un raport în conformitate cu articolul 3 al doilea paragraf din Decizia de punere în aplicare (UE) 2017/784 a Consiliului. Potrivit acestui raport, măsura privind plata defalcată introdusă de Italia a dus la creșterea veniturilor din TVA, iar această creștere a fost mai mare decât se estimase la momentul introducerii măsurii. De asemenea, raportul a arătat că majorarea creditului de TVA pentru furnizorii societăților incluse în domeniul de aplicare al plății defalcate, care rezultă din punerea în aplicare a măsurii, poate fi controlată și gestionată cu ușurință și că situația restituirilor de TVA nu s-a înrăutățit.

Mecanismul de plată defalcată face parte dintr-un pachet de măsuri introdus de Italia pentru a combate frauda și evaziunea fiscală. Acest pachet de măsuri implică, printre altele, facturarea electronică și transmiterea electronică a datelor privind încasările zilnice. Facturarea electronică a fost introdusă începând cu 1 iulie 2018 pentru anumite sectoare și începând cu 1 ianuarie 2019 sub o formă generalizată. Această obligație a fost autorizată prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2018/593 a Consiliului[4]. Transmiterea electronică a datelor privind încasările zilnice obligă contribuabilii implicați în comerțul cu amănuntul și în activități similare (care nu includ obligații de facturare) să stocheze electronic date privind încasările

[4] Decizia de punere în aplicare (UE) 2018/593 a Consiliului din 16 aprilie 2018 de autorizare a Republicii Italiene să aplice o măsură specială de derogare de la articolele 218 și 232 din Directiva 2006/112/CE privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată, JO L 99, 19.4.2018, p. 14-15.

zilnice și să le transmită în format electronic către *Agenzia delle Entrate*. Această din urmă obligație a devenit aplicabilă la 1 ianuarie 2020 și, în cazul contribuabililor cu o cifră de afaceri de peste 400 000 EUR, la 1 iulie 2019. Acest pachet de măsuri a înlocuit alte măsuri de control și permite autorităților fiscale italiene să efectueze verificări încrucișate ale diferitelor operațiuni declarate de operatori și să monitorizeze plățile de TVA ale acestora. Cele mai recente modificări legislative au introdus obligația de a pune imediat la dispoziția contribuabililor datele privind operațiunile legate de TVA din facturile electronice, tranzacțiile transfrontaliere și comisioanele electronice, pentru a facilita respectarea normelor. Ca urmare, declarațiile de TVA vor fi pre-completate de către *Agenzia delle Entrate* și vor fi întocmite decizii de impunere periodice, pe care contribuabilii vor putea să le accepte sau să le completeze. În conformitate cu considerentul 7 din Decizia 2017/784 menționată anterior, odată ce acest sistem este integral pus în aplicare, nu ar trebui să fie necesară o derogare suplimentară de la Directiva 2006/112/CE în vederea aplicării măsurii privind plata defalcată.

Cu toate acestea, potrivit autorităților italiene, în acest moment nu ar fi convenabil să se elimine complet măsura privind plata defalcată. Conform estimărilor acestora, măsurile puse în aplicare prin intermediul pachetului antifraudă reduc la trei luni timpul necesar pentru ca administrația fiscală să ia cunoștință de existența unui caz potențial de evaziune sau fraudă, în comparație cu intervalul de 18 luni care era inițial necesar. Cu toate acestea, în lipsa plății defalcate, recuperările de la persoanele care comit evaziune sau fraudă fiscală odată ce a fost efectuat controlul s-ar putea dovedi imposibilă dacă persoanele respective sunt insolvabile. Mecanismul de plată defalcată, ca măsură ex ante, asigură o eficacitate mult mai mare.

Comisia consideră în continuare că punerea integrală în aplicare a pachetului de măsuri antifraudă elaborat de Italia ar trebui să pună capăt necesității de a acorda derogări suplimentare de la Directiva TVA în vederea aplicării plății defalcate. Cu toate acestea, este încă devreme pentru o evaluare completă a eficacității acestor măsuri, din cauza punerii lor în aplicare recente. Facturarea electronică obligatorie generalizată a intrat în vigoare abia la 1 ianuarie 2019, în timp ce transmiterea electronică a datelor privind încasările zilnice a fost integral pusă în aplicare la 1 ianuarie 2020. Prin urmare, evaluarea acestor măsuri și a impactului acestora în ceea ce privește detectarea fraudei în materie de TVA și colectarea impozitului nu poate fi efectuată într-o manieră aprofundată. Astfel, în absența punerii în aplicare integrale a pachetului de măsuri privind combaterea fraudei, se recomandă prelungirea măsurii pentru o perioadă suplimentară, întrucât eliminarea sa ar putea avea efecte negative semnificative în lupta împotriva evaziunii fiscale și a colectării TVA-ului în sectoarele vizate de măsura în cauză. În plus, în cazul în care măsura nu va fi prelungită, societățile care aplică mecanismul de plată defalcată ar trebui să își modifice sistemele de facturare pentru a se adapta la schimbări. Administrația fiscală ar trebui să pună în aplicare adaptări similare ale sistemelor sale. Din cauza dificultăților cauzate de epidemia de COVID-19 cu care se confruntă Italia, nu este oportun să se solicite întreprinderilor și administrației fiscale să efectueze aceste modificări în momentul de față.

Unul dintre efectele plății defalcate este faptul că furnizorii, fiind persoane impozabile, nu sunt în măsură să deducă TVA-ul plătit în amonte din TVA-ul primit, aferent prestațiilor. Ei s-ar putea afla mereu într-o poziție de credit, fiind nevoiți să solicite o restituire efectivă a acestui TVA de la administrația fiscală. Pe de altă parte, în anumite condiții, Italia autorizează acești furnizori să deducă TVA-ul pe care nu l-au primit de la clienții lor din alte taxe datorate în Italia, limitând, astfel, problema fluxului de lichidități care poate apărea pentru societățile plătitoare de impozite în Italia.

Potrivit informațiilor prezentate de Italia, procedura de rambursare a fost accelerată. Cererile de rambursare sunt procesate în medie în termen de 67 de zile, iar timpul mediu pentru plata efectivă către beneficiar este de șapte zile. La momentul introducerii măsurii privind plata

defalcată, s-a avut în vedere faptul că persoanele impozabile care efectuează operațiuni supuse sistemului de plată defalcată, în limita creditului care decurge din aceste tranzacții, au dreptul de a primi cu prioritate plata creditelor de TVA corespunzătoare. Această practică implică faptul că cererile de rambursare legate de mecanismul de plată defalcată sunt prelucrate cu prioritate atât în cursul anchetei preliminare, cât și la momentul plății sumelor datorate în raport cu rambursările neprioritare.

Cererea depusă de Italia și înregistrată de Comisie la data de 4 decembrie 2019 presupunea o reducere a domeniului de aplicare al măsurii de derogare în vigoare, deoarece se solicita autorizația de a continua aplicarea unei derogări de la articolele 206 și 226 din Directiva TVA doar în ceea ce privește cerințele de plată și facturare a TVA-ului pentru livrările de bunuri și prestările de servicii efectuate către autoritățile publice. Cu toate acestea, prin scrisoarea înregistrată de Comisie la 27 martie 2020, Italia și-a modificat cererea, solicitând ca domeniul de aplicare al autorizației să rămână identic cu cel aprobat prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2017/784 a Consiliului și, prin urmare, cerând aplicarea derogării de la articolele 206 și 226 din Directiva TVA pentru livrările de bunuri și prestările de servicii către autoritățile publice, către societățile controlate de autoritățile publice centrale și locale și către un număr de societăți cotate la bursă.

Motivul schimbării domeniului de aplicare a fost acela că, între timp, au devenit disponibile datele definitive privind eficacitatea măsurii, potrivit cărora eficacitatea măsurii a fost mai mare decât cea indicată în rapoartele anterioare. Cererea de prelungire prezentată în decembrie 2019 a fost modificată prin solicitarea prelungirii măsurii de derogare autorizate prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2017/784 a Consiliului.

Având în vedere domeniul larg de aplicare al derogării și faptul că problemele cu care se confruntă societățile în ceea ce privește restituirile de TVA continuă să existe, este important să se asigure monitorizarea necesară în cadrul acestei derogări, în special în ceea ce privește impactul măsurii asupra nivelului fraudei în materie de TVA și asupra situației restituirii TVA-ului pentru persoanele impozabile care beneficiază de derogare. Prin urmare, Italiei i se solicită să furnizeze un raport cu privire la procedura de restituire a TVA-ului în ceea ce privește situația furnizorilor (persoane impozabile) care fac obiectul derogării, la optsprezece luni de la data intrării sale în vigoare. Acest raport ar trebui să furnizeze mai ales statistici în ceea ce privește durata medie de timp necesară pentru rambursarea efectivă a TVA-ului către aceste persoane impozabile și să sublinieze anumite probleme care ar putea apărea în acest context. Raportul ar trebui să indice, de asemenea, diferitele măsuri puse în aplicare pentru a combate evaziunea fiscală în ceea ce privește livrările care fac obiectul derogării, data intrării în vigoare, precum și o evaluare a eficacității acestora.

Deși Italia a solicitat prelungirea autorizației până la 31 decembrie 2023, se propune autorizarea derogării de la 1 iulie 2020 până la 30 iunie 2023. Această perioadă ar trebui să fie suficientă pentru a se realiza o evaluare completă a eficacității măsurilor puse în aplicare cu scopul de a reduce evaziunea fiscală în sectoarele vizate. Mai mult, până atunci, întreprinderile și administrația fiscală vor fi mai în măsură să efectueze adaptările necesare în sistemele lor.

- **Coerența cu dispozițiile deja existente în domeniul de politică vizat**

Derogarea poate fi autorizată în temeiul articolului 395 din Directiva TVA pentru simplificarea procedurii de colectare a TVA-ului sau pentru prevenirea anumitor forme de evaziune fiscală sau de evitare a obligațiilor fiscale. Italia a solicitat măsura de derogare pentru a combate evaziunea fiscală în sectoarele în care s-au detectat timp de ani de zile fraude în materie de TVA și pentru că, potrivit datelor furnizate de Italia, măsura a fost

eficace în ceea ce privește îmbunătățirea colectării impozitelor și reducerea fraudei în materie de TVA în sectoarele vizate. Derogarea este coerentă cu dispozițiile politicilor în vigoare.

Prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2019/310 a Consiliului[5], o derogare similară a fost acordată și Poloniei în vederea aplicării mecanismului de plată defalcată. Sistemul polonez de plată defalcată cuprinde un mecanism opțional de plată defalcată și unul obligatoriu. Sistemul obligatoriu de plată defalcată afectează livrările de bunuri și prestările de servicii plătite prin transferuri bancare electronice efectuate între persoane impozabile în zone deosebit de expuse fraudei în materie de TVA și în care s-au detectat fraude timp de mai mulți ani. În cadrul sistemului obligatoriu de plată defalcată din Polonia, banca acționează în calitate de agent de defalcare a plății, transferând suma plătită de client în conturile corespunzătoare ale furnizorului, și anume baza de impozitare în contul curent al comerciantului, iar valoarea TVA-ului în contul blocat de TVA al comerciantului. Fondurile din contul blocat de TVA sunt deținute de persoana impozabilă, însă posibilitatea acesteia de a dispune de fonduri este limitată, în principiu, la plata TVA-ului datorat autorității fiscale sau la plata TVA-ului rezultat din facturile primite de la furnizori.

Și România a solicitat o derogare în vederea aplicării mecanismului de plată defalcată în ceea ce privește operațiunile efectuate de anumite persoane impozabile. Mecanismul de plată defalcată din România a ridicat motive serioase de îngrijorare în ceea ce privește proporționalitatea și compatibilitatea acestuia cu tratatul. În consecință, Comisia s-a opus cererii formulate de România[6].

2. TEMEI JURIDIC, SUBSIDIARITATE ȘI PROPORȚIONALITATE

• Temei juridic

Articolul 395 din Directiva TVA.

• Subsidiaritate (în cazul competențelor neexclusive)

Având în vedere dispoziția din Directiva TVA pe care se întemeiază, propunerea intră în sfera competenței exclusive a Uniunii Europene. În consecință, principiul subsidiarității nu se aplică.

• Proporționalitate

Decizia se referă la o autorizație acordată unui stat membru la solicitarea acestuia și nu constituie o obligație.

Având în vedere faptul că această derogare este limitată în timp și limitată la sectorul public, la întreprinderile care sunt controlate de stat și la societăți cotate la bursă, domeniul de aplicare este direcționat către un sector în care există probleme considerabile de evaziune fiscală. Prin urmare, măsura specială este proporțională cu obiectivul urmărit, și anume combaterea evaziunii fiscale.

• Alegerea instrumentului

Instrumentul propus este o decizie de punere în aplicare a Consiliului.

---

[5] Decizia de punere în aplicare (UE) 2019/310 a Consiliului din 18 februarie 2019 prin care Polonia este autorizată să aplice o măsură specială de derogare de la articolul 226 din Directiva 2006/112/CE privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată, JO L 51, 22.2.2019, p. 19.

[6] Comunicare a Comisiei către Consiliu în conformitate cu articolul 395 din Directiva 2006/112/CE a Consiliului, COM/2018/666 final.

În conformitate cu articolul 395 din Directiva TVA, derogarea de la normele comune în materie de TVA este posibilă numai cu autorizarea Consiliului, hotărând în unanimitate la propunerea Comisiei. O decizie de punere în aplicare a Consiliului este cel mai adecvat instrument, deoarece poate fi adresată statelor membre în mod individual.

3. REZULTATELE EVALUĂRILOR EX POST, ALE CONSULTĂRILOR CU PĂRȚILE INTERESATE ȘI ALE EVALUĂRILOR IMPACTULUI

• Consultări cu părțile interesate

Nu s-a efectuat nicio consultare a părților interesate. Prezenta propunere se bazează pe o cerere depusă de Italia și privește numai acest stat membru.

• Obținerea și utilizarea expertizei

Nu a fost necesar să se recurgă la expertiză externă.

• Evaluarea impactului

Propunerea de decizie de punere în aplicare a Consiliului vizează prelungirea aplicării derogării de la articolele 206 și 226 din Directiva TVA pentru livrările către autoritățile publice, societățile controlate de autoritățile centrale și locale și un număr de aproximativ 40 de societăți cotate la bursă. Prin impunerea plății TVA-ului datorat într-un cont bancar separat al administrației fiscale, propunerea de decizie de punere în aplicare a Consiliului vizează, în primul rând, combaterea evaziunii fiscale sub forma neplății TVA-ului de către furnizori către entitățile enumerate. Măsura aplicată în prezent de Italia s-a dovedit a fi un instrument eficace în acest scop.

Conform datelor furnizate de Italia, punerea în aplicare a măsurii cu domeniul său de aplicare inițial a determinat o creștere a plăților de aproximativ 3,5 miliarde EUR în anul 2015. Această sumă a fost determinată de *Agenzia delle Entrate*, ținând cont de faptul că, în cazul furnizorilor *Pubblica Amministrazione (PA)*, pentru aceleași operațiuni, totalul sumelor mai mici ale TVA-ului în aval plătite efectiv ca urmare a introducerii mecanismului de plată defalcată, cu deducerea creșterii compensațiilor și a rambursărilor, este inferior plăților efectuate de PA pentru aceleași operațiuni. Analiza suplimentară efectuată de Italia concluzionează că acest efect a rămas stabil în anii următori. Conform acestei analize, domeniul de aplicare extins al măsurii (furnizorii societăților controlate de autoritățile centrale și locale și ai societăților cotate la bursă) a permis o creștere suplimentară a plăților, de 1,08 miliarde EUR. Din nou, acest efect inițial al măsurii a rămas stabil în anii următori în care aceasta a fost aplicată. Prin urmare, efectul total datorat aplicării măsurii se ridică la 4,58 miliarde EUR pe an.

Un alt efect care ar trebui luat în considerare este faptul că furnizorii din cadrul acestui sistem nu primesc TVA de la clienții lor. Prin urmare, aceștia vor trebui să solicite, de cele mai multe ori, rambursarea efectivă a TVA-ului, în cazul în care nu pot deduce acest TVA din alte impozite datorate în Italia. Pentru a se evita un impact negativ asupra acestor persoane impozabile, cu atât mai mult în cazul în care furnizorii nu sunt stabiliți în Italia, este esențial ca procedura de rambursare să funcționeze corect și rapid. Potrivit Italiei, sistemul său de rambursare a TVA-ului funcționează în mod corespunzător, iar perioada medie de prelucrare a restituirilor de TVA a fost redusă la 67 de zile, la care se adaugă șapte de zile pentru plata efectivă către beneficiar. În plus, noile norme care sunt în vigoare sunt preconizate să gestioneze în mod adecvat orice eventuală creștere a rambursărilor de TVA. Totodată, conform informațiilor furnizate de Italia, la momentul introducerii măsurii privind plata defalcată s-a avut în vedere faptul că persoanele impozabile care efectuează operațiuni supuse

sistemului de plată defalcată, în limita creditului care decurge din aceste tranzacții, au dreptul de a primi cu prioritate plata creditelor de TVA corespunzătoare. Această reglementare implică faptul că cererile de rambursare legate de mecanismul de plată defalcată sunt prelucrate cu prioritate atât în cursul anchetei preliminare, cât și la momentul plății sumelor datorate în raport cu rambursările neprioritare.

- **Drepturi fundamentale**

Propunerea nu are consecințe asupra protecției drepturilor fundamentale.

4. IMPLICAȚIILE BUGETARE

Măsura nu va avea niciun impact negativ asupra resurselor proprii ale Uniunii provenite din TVA.

2020/0119 (NLE)

Propunere de

DECIZIE DE PUNERE ÎN APLICARE A CONSILIULUI

de modificare a Deciziei de punere în aplicare (UE) 2017/784 de autorizare a Republicii Italiene pentru aplicarea unei măsuri speciale de derogare de la articolele 206 și 226 din Directiva 2006/112/CE privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

având în vedere Directiva 2006/112/CE a Consiliului din 28 noiembrie 2006 privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată[1], în special articolul 395 alineatul (1),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

întrucât:

(1) Prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2015/1401 a Consiliului[2], Italia a fost autorizată până la 31 decembrie 2017 să impună ca taxa pe valoarea adăugată (TVA) datorată pentru prestațiile către autoritățile publice să fie plătită de către respectivele autorități într-un cont bancar separat blocat al administrației fiscale. Această măsură specială a reprezentat o derogare de la articolele 206 și 226 din Directiva 2006/112/CE în ceea ce privește plata TVA-ului și regulile de facturare.

(2) Prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2017/784 a Consiliului[3], Italia a fost autorizată să aplice măsura specială până la 30 iunie 2020. În plus, domeniul de aplicare al măsurii speciale a fost extins pentru a include livrările și prestările către societățile controlate de autoritățile publice în sensul articolului 2359 din Codul civil italian (*Codice Civile*) și către societățile cotate la bursă care sunt incluse în indicele *Financial Times Stock Exchange Milano Indice di Borsa* („FTSE MIB”).

(3) Prin scrisoarea înregistrată de Comisie la 4 decembrie 2019, Italia a solicitat prelungirea autorizației până la 31 decembrie 2023 și reducerea domeniului de aplicare al măsurii speciale pentru livrările de bunuri și prestările de servicii destinate numai autorităților publice. Prin scrisoarea înregistrată de Comisie la 27 martie 2020, Italia a solicitat ca domeniul de aplicare al măsurii în ceea ce privește livrările de bunuri sau prestările de servicii să fie extins pentru a se aplica atât societăților controlate de autoritățile publice centrale și locale, cât și societăților cotate la bursă incluse în indicele FTSE MIB. Prin urmare, Italia solicită ca măsura specială să fie prelungită cu un domeniu de aplicare identic cu cel prevăzut de autorizația acordată prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2017/784.

(4) Prin scrisoarea din 5 mai 2020, Comisia a informat celelalte state membre, în temeiul articolului 395 alineatul (2) al doilea paragraf din Directiva 2006/112/CE, cu privire la

[1] JO L 347, 11.12.2006, p. 1.
[2] JO L 217, 18.8.2015, p. 7–8.
[3] JO L 118, 6.5.2017, p. 17.

cererea depusă de Italia. Printr-o scrisoare din 6 mai 2020, Comisia a înștiințat Italia că dispune de toate informațiile necesare pentru examinarea cererii.

(5) Măsura face parte dintr-un pachet de măsuri introdus de Italia pentru a combate frauda și evaziunea fiscală. Obligația facturării electronice a fost introdusă începând cu 1 iulie 2018 pentru anumite sectoare și cu 1 ianuarie 2019 la nivel general. Această obligație a fost autorizată prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2018/593 a Consiliului[4]. Pachetul de măsuri, care include și facturarea electronică, a înlocuit alte măsuri de control și le permite autorităților fiscale italiene să efectueze verificări încrucișate ale diferitelor operațiuni declarate de operatori și să monitorizeze plățile de TVA ale acestora.

(6) Italia explică în cererea sa că, deși pachetul de măsuri pus în aplicare reduce la trei luni intervalul de care avea nevoie administrația fiscală pentru a se informa cu privire la existența unui caz potențial de evaziune sau fraudă, în comparație cu perioada de 18 luni care era necesară inițial, în absența plății defalcate recuperarea de la persoanele care comit evaziune sau fraudă odată ce a fost efectuat controlul ar putea fi imposibilă dacă acestea sunt insolvabile. Mecanismul de plată defalcată, ca măsură ex ante, asigură o eficacitate mult mai mare. Datele definitive privind eficacitatea măsurii arată că măsura a fost și mai eficace decât se preconizase.

(7) Unul dintre efectele acestei măsuri este faptul că furnizorii, fiind persoane impozabile, nu sunt în măsură să își deducă TVA-ul plătit în amonte din TVA-ul primit, aferent prestațiilor. Ei s-ar putea afla mereu într-o poziție de credit, fiind nevoiți să solicite o rambursare efectivă a acestui TVA de la administrația fiscală. Conform informațiilor transmise de Italia, cererile de rambursare sunt procesate în medie în termen de 67 de zile, iar timpul mediu pentru plata efectivă către beneficiar este de șapte zile. La momentul introducerii măsurii privind plata defalcată, s-a avut în vedere faptul că persoanele impozabile care efectuează operațiuni supuse sistemului de plată defalcată, în limita creditului care decurge din aceste tranzacții, au dreptul de a primi cu prioritate plata creditelor de TVA corespunzătoare. Această practică implică faptul că cererile de rambursare legate de mecanismul de plată defalcată sunt prelucrate cu prioritate atât în cursul anchetei preliminare, cât și la momentul plății sumelor datorate în raport cu rambursările neprioritare.

(8) În conformitate cu considerentul (7) din Decizia de punere în aplicare (UE) 2017/784, odată ce acest sistem compus din pachetul de măsuri de control pe care intenționează să îl aplice Italia va fi pus în aplicare integral, nu ar mai trebui să fie necesară o nouă derogare de la Directiva 2006/112/CE în vederea aplicării plății defalcate. Prin urmare, Italia a oferit asigurări că nu va încerca să reînnoiască derogarea care permite aplicarea mecanismului de plată defalcată. Cu toate acestea, având în vedere că este încă devreme pentru a se evalua pe deplin eficacitatea acestor măsuri ca urmare a punerii lor în aplicare recente și având în vedere dificultățile cu care se confruntă Italia din cauza epidemiei de COVID-19, care face mai dificilă pentru persoanele impozabile și pentru administrațiile fiscale efectuarea modificărilor și adaptărilor necesare în sistemele lor de facturare, eliminarea măsurii ar putea avea efecte negative semnificative asupra combaterii evaziunii fiscale și asupra colectării TVA-ului, precum și asupra costurilor administrative suportate de persoanele impozabile în circumstanțele actuale.

[4] Decizia de punere în aplicare (UE) 2018/593 a Consiliului din 16 aprilie 2018 de autorizare a Republicii Italiene să aplice o măsură specială de derogare de la articolele 218 și 232 din Directiva 2006/112/CE privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată, JO L 99, 19.4.2018, p. 14-15.

(9) Derogarea solicitată ar trebui să fie limitată în timp pentru a se putea evalua dacă măsura specială în cauză este adecvată și eficace. Deși Italia a solicitat prelungirea autorizației până la 31 decembrie 2023, aceasta nu ar trebui prelungită după 30 iunie 2023. Această perioadă ar trebui să fie suficientă pentru a se realiza o evaluare completă a eficacității măsurilor puse în aplicare cu scopul de a reduce evaziunea fiscală în sectoarele vizate.

(10) Pentru a se garanta monitorizarea necesară în cadrul acestei derogări și, în special, în ceea ce privește impactul asupra rambursărilor de TVA către persoanele impozabile care beneficiază de derogare, Italia ar trebui să prezinte un raport Comisiei, în termen de 15 luni de la data intrării în vigoare a prelungirii măsurii speciale de derogare, referitor la situația generală și, în special, la timpul mediu necesar pentru rambursarea TVA-ului către persoanele impozabile și la eficacitatea măsurii speciale și a altor măsuri puse în aplicare menite să reducă evaziunea fiscală în sectoarele vizate. Raportul ar trebui să includă o listă a diferitelor măsuri puse în aplicare împreună cu data intrării lor în vigoare.

(11) Măsura specială este proporțională cu obiectivele urmărite, întrucât este limitată în timp și nu privește decât sectoarele în care există probleme considerabile de evaziune fiscală. În plus, măsura specială nu generează riscul reorientării evaziunii către alte sectoare sau către alte state membre.

(12) Derogarea nu va afecta negativ valoarea globală a încasărilor din impozite colectate în etapa de consum final și nu va avea niciun impact negativ asupra resurselor proprii ale Uniunii care provin din TVA.

(13) Prin urmare, Decizia de punere în aplicare (UE) 2017/784 trebuie modificată în consecință,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Decizia de punere în aplicare (UE) 2017/784 a Consiliului se modifică după cum urmează:

1. La articolul 3, al doilea paragraf se înlocuiește cu următorul text:

„Până la 30 septembrie 2021, Italia prezintă Comisiei un raport cu privire la situația generală a rambursărilor de TVA către persoanele impozabile afectate de măsurile menționate la articolele 1 și 2 și, în special, cu privire la durata medie a procedurii de rambursare și la eficacitatea acestei măsuri, precum și cu privire la alte măsuri puse în aplicare pentru reducerea evaziunii fiscale în sectoarele vizate. Acest raport include o listă a diferitelor măsuri puse în aplicare împreună cu data intrării lor în vigoare.”.

2. La articolul 5, data „30 iunie 2020” se înlocuiește cu data „30 iunie 2023”.

Articolul 2

Prezenta decizie se adresează Republicii Italiene.

Adoptată la Bruxelles,

Pentru Consiliu
Președintele